

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XVII. Superiora exemplis varijs confirmantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

tes, ad magnæ perfectionis apicem peruenisse, imo & sanctus esse possit, ex altera vero aliquos defectus & imperfectiones habere, quas ad ipsius probationem & exercitium illi Deus reliquit, utque ob dona quæ habet ideo non superbe insoleseat sed in humilitate se conferuet.

Ex hætenus dictis igitur in rem nostrâ elicere debemus, non debere nos videlicet ullū, ob aliquot huiusmodi defectus, iudicare, aut minoris facere; neue nos quæ eisdem catere videamur, magni facere, aut cuiuspiam præferre. Meminerimus sententiæ illius S. Gregorii, quæ illum ait cum eo defectu perfectum, & te sine hoc imperfectum esse posse; ita fiet, ut vna ex parte humilitatem, & ex altera æstimationem atque amorem erga fratres conseruemus & foueamus, & ab illis propterea iudicandis, aut minoris faciendis caueamus.

CAPVT XVII.

Superiora exemplis variis confirmantur.

Vit. Pat.

Angelus temere iudicantem arguit.

Greg. lib. 3. dial. 6.

Abbas Isaac, ut in vitis Patrum refertur, cum quodam tempore solitudine, in qua degebat, ad quoddam Monasterium venisset, temere monachum, quendam iudicauit, eumque castigatione dignū censuit, quod parua in eo virtutis signa quædam obseruasset. Itaque cum deinde ad propriam cellam rediret, ad eius ostium stantem Angelum reperit, qui eum ingredi volentem impediabat. Causam rei huius rogatus Angelus, non alia ob causam missum se à Deo respondit, quam ut sibi Isaac diceret, vbi in locorum monachū illum, quem iam ante iudicarat & eodemnarat, eiecitur velle ac iuberet. Tū culpam suam agnoscens Abbas, veniam commissi petiit. Respondit Angelus, modo quidem hanc sibi à Domino condonatum, videret vero etiam atque etiam deinceps, ne cuius iudicem ageret, aut sententiam de quoquam proferreret, antequam Deus, qui vniuersalis est Iudex, iudicaret.

Cassius Episc. Narniensis, vir sanctimoniam vitam singulari, vultum & genas mire

rubentes habebat, quem cum Totila Gothorum Rex cerneret, eum violentū credidit, & à nimio vino rubedinē hanc procedere cōsuevit. Sed ecce statim ferui sui honorem Dominus cordi habens ac propugnās, quædam de feruis regis, cum inquit qui sceptrum regale ante eum gestabat, à maligno spiritu corripit, & in Regis & totius exercitus conspectu horredis modis torqueri permittit. Energumenum ergo ad Cassium deferri imperat: qui cum diabolum oratione ad Deum fusa, & signo crucis super eum efformato pepulisset sententiam & iudicium suum Rex illico mutauit, & pluris quam ante Cassium fecit, inque maiori veneratione habuit.

In vitis Patrum duos fuisse monachos scribitur, sanctitate & fraterno amore præstantes: quibus hunc Dominus fauorē fecerat, ut alter in alterius anima Dei gratiam, signo aliquo visibili, quod tamen scripto ibi non proditur, notaret. Horum alteruter summo mane cella egressus, incidit in monachum manducantem: quo viso, vltius non examinans, an vllā legitimum is tam matutine comedendi causam necessitatemue haberet, petiit ab eo Cur tam intempestiue comedis frater, cum hodie feria sexta sit in quo eum peccare & male agere putabat. Ergo ad cellam reuersus ut fuit, contristatus est socius, quod solitum gratiæ diuinæ argumentum ac signum in eo non videret, & ait, Quid fecisti frater, postquam hinc egressus es? Negauit alter quidquā se mali (quantum quidem sciret) commississe. Tum socius, forte aliquod verbum inutile & otiosum locutus es? Exinde dictorum indicatorumque in alio monachō recordatus, rem ei omnem ex ordine narrauit: quo circa ambo, culpam hanc expiaturi, duas continuo hebdomadas ieiunarunt, quibus exactis, solitum in socio socius diuinæ gratiæ indicium rursus notauit.

Mirabilem hac de re visionem tra-
ter Leo, vnus de primis Sancti Francisci
sociis, sibi à Domino oblatam vi-
dit. Apparere illi multi fratres Mi-
nores,

Demerit
causam
ripit.

Quali re-
spondentes
eius qui an-
tia in hunc
partem ex-
plicabat.

D. Trin. 16.

Sigmo-
nia am-
temer-
cam.

In Com-

Cap. 11.

Mari-
g. n. l.

nores agminatim procedentes, splendore & lumine miro coruscantes; inter quos vnus, cæteris luminosior & gloriosior, eminere visus est, utpote cuius ex oculis radii, solaribus clariore & fulgentiores, promicabant, tanta scilicet claritatis, ut in eos ipse defigere obtutum non valeret. Percunctatus Leo, Equis frater ille esset tam lucidos & fulgidos oculos habens, intellexit esse Bernardum de Quintavalle, primum S. Francisci socium: luminis autem & fulgoris huius insoliti non aliam causam esse, quam quod, dum viueret ea quæ in aliis notabat, in meliorem partem semper interpretaretur, atque adeo omnes se vno meliores dignioresque æstimaret. Nam si quem mendicum & vili veste tectum videret, semper dicebat, Patientius hi paupertatem tolerant quam tu, & non aliter eos intuebatur, quam si paupertatem illam sponte amplecterentur, & studio ambirent. Si quos autem diuites & splendide vestitos conspiceretur, magna quadam animi compunctione sibi dicebat, Hi forsitan ad vanam vestium gloriam declinandam, inferne cilicium gestant, ac carnem suam in abscondito castigant, etsi alioquin exterius pretiosas vestes gestent; propterea fieri potest ut te meliores sint. Propter illam autem oculorum simplicitatem, hanc eorundem claritatem in compensationem illi datam esse. Hoc nos exemplum sequamur & imitemur oportet. Quamobrem bene S. Dorotheus consulit ut dum alterius cellam subimus, omniaque in composita & male disposita videmus, ipsum quoque fratrem sordidulum utcumque, statim intra nos ipsos dicamus, O beatum ac ter felicem fratrem illum, qui, quod totus in Deum absorptus sit, hinc de exterioribus his parum sollicitus est; cum autem bene eum compositum & nitidum, dicamus, Exteriora hæc composita interioris nitoris ac munditici signum sunt.

S. Franciscus, uti iisdem Chronicis scriptum proditur, cum per Italiam Evangelizans discurreret, incidit per viam

in hominem paupertate & morbis grauatissimum, cuius miseria cum compassionem tangeretur, verbis misericordiam mire spirantibus, de hominis huius pauperie ac morbis cum socio loqui cepit. Sed cum socius diceret, Vere quidem frater, magna mendicus hic premi paupertate videtur, ac fortasse desiderio & cupiditate opulentior est omnibus hic in terris viuentibus, asperius cum Franciscus ob temerarium hoc iudicium coarguit, dicens, Frater, si meus esse socius & sectator velis, pœnitentiam, quam tibi ob hanc quam in proximum tuum noxam committis, iniungam, æqua mente suscipias necesse est. Cum magna se frater ille ad quamlibet pœnitentiam suscipiendam humilitate promptitudine, delictique agnitione obtulisset, iniunxit ei Franciscus, ut vestes exueret, nudumque se ad mendici illius pedes abiciens, in illum se murmurando obloquendoque; palam deliquisse confiteretur, veniam commissi rogaret, denique ut sibi propitium precibus redderet, supplex peteret. Quæ pii Patris pœnitentiam statim quam exactissime socius adimpleuit.

Idem Franciscus (ut ibidem refertur) eum ob frequentes & assiduas lacrymas oculorum in ualitudinem contraxisset, ut prope cæcutiret, F. Bernardum adire statuit, ut pio illius de rebus diuinis sermone aliquantulum in sua ægritudine recrearetur (habebat is namque singulare quoddam de Deo rebusque diuinioribus loquendi talentum, atque ideo sæpe numero noctes integras ambo de rebus spiritualibus ac cœlestibus sermones magna animarum utrimque voluptate misccebant). Itaque cum Bernardi cellam (quam in monte quodam ab hominum consortio remotissimo ipse sibi pararat) Franciscus attigisset, & Bernardus in contemplationem abreptus esset, vir sanctus ei iam vicinior, inclamauit dicens, Frater Bernarde egredere ad cœco huic loquendum. Sed, quia totus in Deum mente absorptus erat, nihil audiebat, nec vllum viro sancto verbum reddebat.

S ; Quam-

Pœnitentia
temere iudicanti.

Cap. 75.

Quamobrem paulisper subsistens Franciscus denuo clamauit, Frater Bernarde tuo misellum hunc cœcum alloquio consolare. Sed quod Bernardus nihil responderet, Franciscus recessit tristior, ac secum murmurans, quod toties inclamatus Bernardus, nihil dum respondere sibi voluisset. Dum ergo per viam quasi de irrogata iniuria conquerens turbatur, aliquantulum ab socio sese diuelens, ad orandum se componit, secum animo voluens, quid causa, cur sibi vocanti toties Bernardus non responderet: & ecce vox de cœlo delapsa eum reprehendit, & ait, Quid turbaris homuncio? Equumne videtur, vt propter creaturam Deum suum homo relinquit? Frater Bernardus, dum à te inlamareretur, mecum agebat, & non secum: atque ideo ad te venire minime poterat, nec verbum tibi respondere, eo quod te vocantem non audiret. Extemplo ergo humilis Franciscus ad Bernardum rediit sese propter temerariam illam cogitationem apud illum accusaturus, & pœnitentiam, quam is idcirco iniungeret, accepturus. Quem cum iam ab oratione surrexisse aduertit, ad illius se pedes supplex abiecit, suam culpam confitens, & quibus à Deo verbis reprehensus esset, declarans: simul etiam illi in virtute obedientiæ iniunxit, vt ad expiationem criminis id sibi faceret, quod ei præscripturus esset. Sed veritus & suspicatus Bernardus ne quid sibi quod in extremam sui ipsius humilitatem tenderet, imperandum iniungeret (sicut illi ad sui ipsius despicientiam, vilipendium, & castigationem facere solenne erat) rationes aliquas depromens, quibus hoc à se onus satagebat amoliri, dicebat, Paratus equidem sum, Pater, facere quod ipse mihi mandaris, modo vicissim ipsum te acturum pollicear, quod ego tibi iniunxero, accepit conditionem S. Pater, vt qui ad obediendum esset quam ad imperandum promptior. Tum Franciscus, In virtute sanctæ obedientiæ, ait, ad præsumptionis meæ castigationem tibi mando, vt

pedum tuorum vnum super mei in terram prostrati fauces ponas, alterum vero ori meo superponas, idque tertio, guttur simul & os meum pede inter transeundum premendo; talia insuper verba addes; quæ ego promereor, hæc scilicet; Hic humi prouolutus esto, scelesti filii Petri Bernardoni: vndenam tanta tibi accessit modo superbia, cum tam vilis sis & abiectus? His auditis Bernardus, hæsit anceps, ambigens facturuse id esset nec ne: sed quia id obedientiæ iniunxerat, ac ne sanctum Patrem contristaret, quam potuit maxima reuerentia ipsum executus est. Quo facto demum dixit Franciscus, Iam tu in virtute sanctæ obedientiæ mihi impera, quid à me fieri velis. Tum Bernardus In virtute sanctæ obedientiæ tibi mando, vt, quotiescumque apud inuicem versabimur, meos defectus quam acerrime coarguas. Hoc Franciscus grauius auduit, quod Bernardum, ob insignem sanctimoniam, magna in veneratione haberet: atque inde factum vt rarius postea cum adiret, ne animam tam sanctam ex pacto reprehendere cogereetur; sed cum illum autinuiseret, aut aliquid de Deo auditurus adiret, quam poterat breuissime se ab illo expediret.

Cum Sacerdos quidam de Ecclesia Abbatem Arsenium agrorum adisset, eum in molliori stragulo iacentem, caput autem in molle cervicali reclinantem inuenit. Vna autem cum Sacerdote senex quidam monachus venerat, qui cum Arsenio in statu vidit, offendi & scandalizari cepit, nimis quam delicatum cubile id esse cogitans ei, quem vulgo omnes vt sanctum suspiciebant, nesciens quis vir esset Arsenius. Tum Sacerdos (qui erat vir prudens) senem ab turba paululum semotum, sic compellere cepit, Dic mihi, obsecro Pater, quis esses, & quod vitæ genus sectaretis, antequam monachus fieres? Admodum pauperem fuisse confessus est, nec quidquam rei, suppellectilis, aut census habuisse, vnde viueret. Subintulit tum sacerdos, Notis autem

Cestian. lib.
5. de instrum.
reuerent.
c. 10.

Sua quæ in
aliis videtur
in eadem ipse
libetur.

Per
difer
brida

autem Arsenium, antequam monachicum institutum iniret, virum deliciis affuetum, magnæque authoritatis, Principam adhuc Pædagogum ac curatorem, & eius in familia autum vilissimum fuisse. Iam vero vide, an magne re, si is vir, qui omnia hæc generose contempserit, & ad istam humilitatem & paupertatem se abiecit, qui in lautis est deliciis & splendoribus educatus, iam senio exhaustus & morbo oppressus, molli panno supercubet & cervicali? Quo audito, senex confusus obmutuit.

Abbas Machates apud Cassianum docens temerarium iudicium esse deuitandum, de seipso commemorabat, in tribus se olim rebus alios iudicasse. Prima hæc erat, quod, cum monachis quibusdam permolestus quidam in ore tumor natus esset, & ii, ut ab eo dolore liberarentur, eum sibi tolli & incidi tumorem iuberent, hoc ipse imperfectionem parvamque mortificationem sapere censeret. Secunda, cum alii à vitæ, quam profitebantur, austeritate non nihil remittentes, in inuoluntate corporis stragulo è pilis capillis contexto, & melote aut incubarent, aut regerentur; id ipse ut nimis delicatum, & rigori monastico contrarium carperet. Tertia, quod cum sæcularis pia quadam intentione benedictum à monachis oleum peterent, & illud hi benedicerent, petentibusque darent; id ipse magnam præsumptionem redolere, qua sanctitatis opinionem aucuparentur, existimaret. Fatetur autem de se ipse, ob malas has suspiciones, Deo permittente, factum, ut in tria hæc ipse etiam incidere, ac fecisse se quod in aliis culpabat. Innotuit enim & ipsius ori tuber, præ cuius dolore & molestia, superioribus ita iubentibus, ipsum etiam tolli & incidi curare coactus est: deinde quod & ipse id genus straguli in eadem inuoluntate adhibuerit: demum quod magna sæcularium importunitate & instantia victus, benedictum iis etiam ipse oleum dedidit. Quare monet omnes suo ut exemplo sapiant, & timeant, & ab hoc sibi vitio

caueant, certo in id eos prolapsuros asserens, quod in aliis ante suggillasset, uti sibi contigit.

Anastasius Sinaita, qui sextæ Synodi tempore floruit, suo in Monasterio (erat id in monte Sina) monachum fuisse refert, qui quod rebus communibus, puta choro, ieiuniis, disciplinis sumedis, aliisque id genus rebus, non pro eo ac oporteret vacaret, vulgo non vsque adeo bonus ac feruens Religiosus habebatur. Sed hic cum morti iam proximus esset, videre cepit & lætari. Reprehendit eum Anastasius dicens, Quid ridere in morte monachum, qui tam negligenter ac remisse vixit? Tum monachus, Nemireris, Pater, quia misit mihi Angelum Dominus, qui me saluandum promisit, ut promissum eius adimpleretur quo spondet, *Nolite iudicare, & non iudicabimini; dimittite & dimittimini.* Et esto verum sit, rebus me communibus non qua oportuit diligentia attendisse, partim ob negligentiam, partim ob corporis infirmitatem; æquanimitè tamen ferebam quod male ab aliis haberet, & ex corde iis omnem iniuriam remittens, adeo neminem iudicabam, ut, quidquid aut dicerent aut facerent, in bonam partem sumerem. Atque hæc risus & exultationis meæ causa est.

Noli iudicare & saluaberis.

Luc. 6. 37.

CAPVT XVIII.

Alia vnionis & amicitia non bonæ genera adferuntur.

HACTENVS de bona & spirituali vnione & amore locuti sumus; iam de triplici vnione & amore non bono, neu spirituali, sed malo, & noxio agemus. S. Basilius in Constitutionibus monasticis bonos Religiosos mira quidem inter se caritate & vnione coniunctos viuere debere ait; ita tamen, ut nulla sit inter eos particularis amicitia, propensio, vel affectio, duobus aut tribus inter se singularem quandam ab aliis familiaritatem ac societatem inuentibus: illa enim non caritas, sed diuisio foret & seditio etsi alioquin,

Cap. 30.